

KUVA: ANTTI RINTALA

SANOMAT Seurakunta

2/2025 www.salonseurakunta.fi 31.5.2025

MATKALAISTA
TALUTA

HERÄTTÄJÄJUHLAT Salossa 4.-6.7.2025

Tervetuloa herättäjäjuhlille! s. 8-9

Seurakunta
sairaalassa s. 6

Rippikouluun
ensivuonna? s. 10

Kesäkonsertit
kirkoissa s. 16

Kesää kohti

Puolisentoista viikkoa sitten Salon Urheilupuisto sai uuden nimen presidentti Sauli Niinistön mukaan. Puheessaan kaupunginhallituksen puheenjohtaja korosti puiston monipuolista käyttöä, ei vain urheilutapahtumien näyttämönä, vaan myös erilaisten kulttuuritapahtumien järjestämispaikkana. Tällä hän viittasi mm. kesällä pidettäviin herättäjäjuhliin.

Tämä heinäkuun ensimmäisenä viikonloppuna järjestettävä suurtapahtuma tuo Saloon vierailijoita, näin uskaltanee sanoa, kaikkialta Suomesta. Tämä on jälleen erinomainen tilaisuus markkinoida kaunista kaupunkiamme ja nostattaa mielenkiintoa Saloa kohtaan. Tapahtuma voi herättää kiinnostusta vaikkapa suunnitteilla oleviin asuntomessuihinkin. Kaikki pon-

nistukset hiipuvan asukasmäärän suunnan kääntämiseksi ovat tervetulleita.

Käsissäsi oleva lehti kertoo omalta osaltaan Salosta vilkkaana kesäkaupunkina, jossa on tarjolla tapahtumia, konsertteja tai vaikkapa saunailtoja salolaisten ja kesäasukkaiden ajanviettoon. Ylipäätään Salo on laaja, ja täällä kannattaa harrastaa kotiseutumatkailua ihan vain omaan kaupunkiin tutustumalla.

Alkava viikko on helluntaita edeltävä viikko. Helluntaita, Pyhän Hengen vuodattamisen juhlaa, vietetään kirkon tai seurakunnan syntymäpäivänä. Seurakunnalla tarkoitetaan suomen kielessä oikeastaan kahta asiaa, toisaalta seurakuntaan kuuluvien ihmisten joukkoa, toisaalta karttaan piirrettyä hallinnollista aluetta. Nuo karttaan piirretyt seurakuntarajat ovat olleet

aikain saatossa jatkuvassa muutoksessa. Rajoja tärkeämpää on, että seurakunnan muodostavilla jäsenillä on toiminnan edellytykset.

Kun nyt paljonkin huomiota saanut mahdollisen seurakuntaliitoksen valmistelu on käynnissä, salolaisten ensisijaisena intressinä on sen varmistaminen, että kaikilla seurakunnan alueella asuvilla säilyvät toiminnan edellytykset. Salo on ainutlaatuinen kokonaisuus, joka muodostuu pitkälti yli kymmenestä, jopa paristakymmenestä kulttuurisesti omintakeisesta alueesta omine perinteineen ja tapoineen. Tätä rikkautta tulee vaalia. Seurakunnan toiminnan tulee mukautua omintakeisen kulttuuriympäristön mukaisesti.

Helluntai kertoo siitäkin, että Henki tekee eläväksi, kirjain kuolettaa. Seurakunta

elää muutoksienkin keskellä elävänä, Hengen yhteisönä, joka pystyy olemaan uskollinen sanomalleen vain ajassa eläen.

Hyvää ja virkistävää kesää toivottaen

Timo Hukka
kirkkoherra

Diakonin Hajatelmiä

*Miksi miettiä menneitä?
Ei siitä hyödy kukaan!
Paljon parempi on heittäytyä
elämänvirran mukaan.
Otaa mukaansa värikkäitä
ilon muruja,
huuhtoa pois, kun tulee
vastaan synkkiä suruja.
Kuljettaa elämänvirta meitä
uomiin ja koskiin,
antaa levätä, vaan uurtaa
myös vakoja poskiin.
Pysyy salattuna meiltä
virran suunta,
emme sen voimaakaan tiedä,
täytyy vain rohkeasti antaa
elämänvirran viedä.*

Runo ja kuva: Kaija Virtanen

TAHTONI

VAKAUMUS- JA MUSIIKKITAHTONI

Tätä vakaumusta haluan tuettavan elämäni loppuun saakka.

Tätä musiikkia haluan kuulla, laulaa, soittaa, tanssia.

NIMI:

PVM:

Tahtoni-vihko saatavilla

Salon seurakunnalla on nyt oma Tahtoni-vihko oman tai läheisen vakaumus- tai musiikkitahtdon kirjaamiseen. Diakoniatyöntekijä **Niina Jyllilä** ja hoivamuusikko **Terhi Lehtovaara** ovat muokanneet sen Kanta-Hämeen muistiyhdistyksen aiemman Musiikkitahto-hankkeen materiaalin pohjalta.

Vihkoon voi kirjata merkityksellisiä muistoja, toiveita, mieltymyksiä ja tapoja elämänhistorian varrelta. Vihko johdattelee pohtimaan erityisesti omaa hengellisyyttä, arjessa ja juhlassa kannatelleita perinteitä ja musiikkimieltymyksiä. Näitä asioita voi muistella myös yhdessä läheisten, hoitajien tai jonkin ryhmän kanssa. Usein muistot heräävät helpommin, kun kuulee samalla toisten tarinoita. Aiheita voi työstää pikkuhiljaa, sivu kerrallaan, ja jättää täyttämättä epäolennaisilta tuntuvat kysymykset.

Vihkon tarkoituksena on auttaa sinua nyt tai tulevaisuudessa hoivavia henkilöitä huomioimaan vakaumuksesi ja musiikkimieltymyksesi ja huomioimaan ne osana hoivaasi ja arkeasi. Kerro siksi omaisillesi ja hoitajillesi, että olet tehnyt vakaumus- ja musiikkitahtdon sekä missä vihkosi sijaitsee. Tai täytä sitä yhdessä omaistesi ja ystäviesi kanssa. Tieto siitä, että olet tehnyt vakaumus- ja musiikkitahtdon, on mahdollista kirjata OmaKantaan hoitotahdon yhteyteen.

Tahtoni-vihko on luotu tuomaan rauhaa, tukea ja turvaa kaikille erityisesti elämänvaiheisiin, joissa näistä asioista kertominen on jo vaikeaa.

Terhi ja Niina esittelevät mielellään vihkoa eri tilaisuuksissa ja saavat heiltä apua ja ideoita myös Tahtoni-työpajojen järjestämiseen ryhmille. Ota rohkeasti yhteyttä ja pyydä vihkoja käyttöösi: terhi.lehtovaara@evl.fi, p. 040 354 8419 tai niina.jyllila@evl.fi, p. 041 442 4747.

Onnea ja siunausta kaikille koulunsa päättävälle, ylioppilaille ja ammattiin valmistuville!

TULE MUKAAN AUTTAMAAN!

Salossa avoinna seuraavat keräykset Kotimaanavun kautta:
 * Nuorelle avaimet itsenäiseen elämään
 * Apua ukrainalaisille
 Osallistu: kotimaanapu.fi/paikalliset-keraykset/

DIAKONIATYÖN AJANVARAUS

Diakoniatyön ajanvaraus on suljettu 7.–20.7. Kiireellisessä avuntarpeessa yhteys sosiaali- ja kriisipäivystykseen 044 778 3121. Diakoniatyön ajanvaraus jatkuu kesäsulun jälkeen ma-to klo 10–12 p. 044 774 5216 tai sähköposti diakoniatoimisto.salo@evl.fi.

KESÄTEOLOGIT ALOITTANEET

Salon seurakunnassa työskentelee tänä kesänä kolme kesäteologia: Teresa Haapasaari, Aino Lahti ja Pinja Länsikallio.

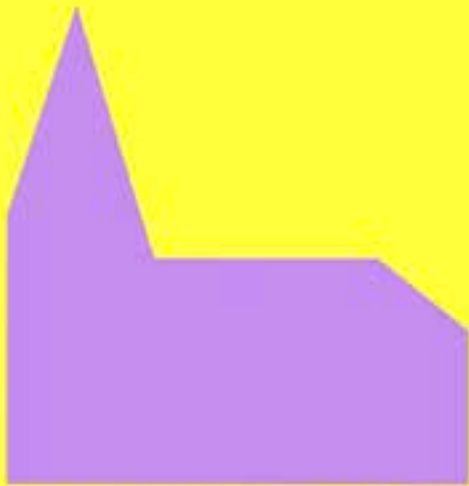
KIRKKOJA AVOINNA

Tiekirkot:

- Halikon kirkko 4.6.–3.8. ke-su klo 12–18
- Kosken kappeli 5.6.–17.8. ti-su klo 11–16
- Perniön kirkko 4.6.–3.8. ke-su klo 12–18
- Perttelin kirkko 4.6.–3.8. ke-su klo 11–16
- Teijon kirkko 7.6.–10.8. ma-su klo 11–17

Muut:

- Kiskon kirkko 5.7.–2.8. la klo 12–15
- Suomusjärven kirkko 28.6.–3.8. la-su klo 11–14
- Särkisalon kirkko 2.6.–10.8. joka päivä klo 10–15
- Uskelan kirkko 4.6.–3.8. ke-su klo 11–17

TIEKIRKKO
VÄGKYRKA

Katse kahteen suuntaan

RIITTA KOIVISTO

Kun tiellä kulkiessaan tulee sillalle, tekee mieli pysähtyä, katsoa sitä mikä jää taakse ja suunnata sitten tulevaan.

Juha Hekkala on nyt sillalla. Särkisalons aluekappalaisen työstä eläkkeelle jäämistä on vasta pari kuukautta.

Pohjoisesta etelään

Kempeleestä 80-luvulla Helsinkiin teologiaa opiskelemaan lähtenyt mies sai ensimmäisen seurakuntatyöpaikan Perniöstä. Vinkki tuli tutulta, joka oli ollut seurakunnassa kesätyössä. Siellä oli siis mahdollisuus olla työssä, vaikkei tutkinto ollut vielä valmis.

Yhtään ei haitannut, että Perniö oli täysin tuntematon paikka eli ”ihan hukkapii- lossa”.

– Oli hienoa päästä työelämään. Olin miespuolinen lehtori, Hekkala kuva, ja viittaa niihin naisteologeihin, jotka ovat työskennelleet seurakunnissa ilman pappisvihkimystä. Töitä oli, ei kuitenkaan ehtoollisen jakamista eikä toimituksia.

– Ensimmäisen palkkani sain 1.11.1989. Se oli kivaa aikaa!

Urapolku nousi kuin tikkailla, sillä Perniön seurakuntatalosta ei tarvinnut muuttaa pois. Ensin seurakuntapastoriksi – tai silloin puhuttiin ”virallisista apulaisista” – sitten vaalien kautta ensin kappalaiseksi (1996) ja kirkkoherraksi (2003) ja loppusilaukseksi silloisen Perniön rovastikunnan lääninrovastin tehtävään.

Myös viimeksi Särkisalons aluekappalaisena vanhan työhuoneen saattoi edelleen pitää Perniössä, vaikka päätehtävät ja ”kappalaisen kanslia” päiväystyksineen olivat tietysti omalla alueellaan.

Seurakuntaelämän käännteissä

1990-luku oli seurakunnissakin laman aikaa. Virkoja ei helposti laitettu auki. Jos olisi ollut muuttohaluja, niin mahdollisuudet edes tähyillä uusia virkapaikkoja olivat heikot. Perniössä siis kappalaisen ja kirkkoher- ran virat kuitenkin avautuivat.

Pappisuran alusta Hekkala muistaa ki- peät leikkaukset työntekijäkunnassa – var- sinkin kasvatustyössä.

2000-luvun puolella Salon seudullakin oli alkanut kypsyä ajatus seurakuntien yhdis- tämisestä. Vuonna 2006 Hekkala oli läänin- rovastin ominaisuudessa osaltaan käynnis- tämässä asiassa virallisia selvityksiä.

Yhdistynyt Salon seurakunta syntyi vuonna 2009. Vanhat rakenteet menivät uusiksi ja Hekkalasta tuli aluekappalainen ensin Perniöön ja sitten Särkisaloon, jonne samoihin aikoihin muutti teologian tohtori, lähetystyöntekijä ja teatteriammatilainen Lilja Kinnunen-Riipinen. Hänen kolmevuotinen aikansa oli mieleen jääneitten teolo- gisten keskustelujen ja uusien tuulien aikaa.

Perniö pysyy ja paranee?

Perniön seurakuntatalosta on suljettu työ- tiloja remonttitarpeiden takia. Jos jotakin, niin työyhteisön joka-aamuista kahveja Ju- ha Hekkala jäi talosta kaipaamaan.

Perniön seurakuntatalo on nyt osa Juha Hekkanen historiaa. Paperipinot on siivottu, sähköisistä työvälineistä irrottauduttu ja avainnippu kevennetty. Jotain säilyy. Hattu pitää aina olla. Olisiko nyt hyvä ajatus matkata Italiaan ostamaan se borsalino, joka viime matkalla jäi vielä kauppaan?

Toinen yllättävän pysäyttävä muutos on ollut se, että omassa avainnippussa on nyt vain kotiavain.

Eikö uusi vapaus herätä kotiseutukaipuuta pohjoiseen? Ei. Esimerkiksi Kempele on Hekkanen mukaan muuttunut kuin toiseksi: – Kun menin kouluun vuonna 1966, kun-

nassa oli noin 3 000 asukasta, nyt on ehkä 20 000.

– Kankaat, joilta lapsena keräsin puoluk- kaa, kukkivat nyt omakotitaloja.

– Matkat sukulaisten luo sujuvat nekin parhaiten täältä etelästä.

Nyt voi alkaa kasvaa työstä pois. Nukkua

pitkään, remontoida taloa ja käydä juma- lanpalveluksessa nauttimassa milloin ke- nenkin kollegan saarnasta. Itseään asioi- den konservatiivisena sanoittajana pitävä Hekkala on ilahtunut nuorten viriilimmäs- tä tyylistä.

– Tavoitteena on käydä jokaisessa Salon seurakunnan kirkossa. Puolet on jo käyty.

Nyt pääsiäisenä sai olla yhtenä opetus- lapsena Särkisalons perinteisessä draamal- lisessa pitkäperjantain hartaudessa toisten vapaaehtoisten kanssa.

– Hartauden teksti on Liljan melkein kymmenen vuotta sitten luoma.

Kesäkörtti käy juhlilla

Herättäjäjuhlat ovat kuuluneet Hekkanen elämään 70-luvun lopulta asti – aina kun on ollut mahdollista. Työvuosina ei aina ole ollut.

– Olen sellainen kesäkörtti!

Onko herännäisyys perintöä kotoa tai omasta seurakuntanuorijasta? Ei ihan. 1970-luvulla seurakunnan nuorissa elettiin jonkinlaista herätyksen aikaa, ja näkökulma kristinuskon asioihin oli enemmänkin ”vii- desläinen”. Osa omia juuria sekin aika on, mutta körttivaikutteet saivat aika pian suu- remman sijan.

– En ole liikkeessä aktiivinen, mutta sen maailma on tuntunut läheisimmältä.

– Siinä ruokkii uskon armollisuus. Ketään ei suljeta pois piiristä eikä ihmisiä jaotella eri ryhmiin. Se on helpottanut elämää, sillä seurakuntatyössä kohtaa enemmän eri kuin samalla tavalla ajattelevia ihmisiä.

Osa historiaa säilyy, osa ei

Työstä eläkkeelle siirtyminen on vaatinut myös jonkin verran työtä.

Nimittäin kun työhuone välillä muuttui, työpöydältä toiselle muutti aina myös his- toriallinen paperipino: muistiinpanot, joi- ta nyt oli kerrostunut jo kymmenen sentin pinoksi, alimmat vuodelta 2012. Siinä riitti läpi käymistä ja pois lajittelemista, mutta ei niissä sen kummempaa kaipaamista ollut.

Sen sijaan sähköisen työkalenterin käy- tön katkaisu ja miltei ikiaikaisen ”evl. fi”-sähköpostin sulkeminen hieman kirpai- si. Mikä määrä omaa työhistoriaa meni ker- taiteitolla bittiavaruuteen!

Toisaalta maailman tapahtumista kiin- nostuneen ”uutisfriikin” papin kotitietoko- neelta löytyy yhä noin tuhat saarnaa. Saar- nan valmistaminen alkoi aina saarnajuuri- en miettimisellä, ja juuret on kirjattu jokaisen saarnan alkuun niin maailman kuin Raama- tun puolelta.

– Saarnoissa on näkyvissä Nokian nousu ja tuho ja paljon muuta.

– Viime syksynä pidin uudelleen van- han saarnan. Yhteiskunnassa tilanne oli ai- van samanlainen kuin vuonna 1991, jolloin suomalaiset seurasivat Esko Ahon hallitus- ta, Paavo Lipposta, Sauli Niinistöä (valtio- varainministeri tuolloin) ja ensimmäisiä so- malipakolaisia.

Enää ei tarvitse tietokoneelta saarnan- juuria etsiä.

– Eläkkeellä olo tuntuu seesteiseltä.

– Ja Perniö on kauneimmillaan, kun kaikki erilaiset vihreät nousevat.

Jumalanpalvelukset

Jumalanpalveluksen voi kuunnella sunnuntaisin klo 10 Järviradiosta taajuudella 102,9 MHz sekä nettiradiosta, joka löytyy seurakunnan verkkosivujen etusivulta. Radiointi tulee joko Halikon tai Uskelan kirkosta. YouTube-kanavalle tulee kesäaikakin katsottavaksi jumalanpalveluksia.

ANGELNIEMEN KIRKOSSA

- Messu 8.6. ja 15.6. klo 14. Kirkkokahvit kirkon pihassa.
- Sanajumalanpalvelus 27.7. klo 14.

HALIKON KIRKOSSA

- Konfirmaatiomessu (Kesä-Angela 1) 15.6. klo 10.
- Konfirmaatiomessu (Kesä-Angela 2) 29.6. klo 10.
- Messu 8.6., 22.6., 20.7., 27.7., 17.8. ja 31.8. klo 10.

KIIKALAN KIRKOSSA

- Messu 8.6. ja 24.8. klo 10.
- Iltamessu 29.6., 20.7. ja 3.8. klo 17.

KISKON KIRKOSSA

- Messu 1.6., 13.7. (Kesäkiskolaisten kirkokopyhä) ja 24.8. klo 10.
- Sanajumalanpalvelus 21.6. klo 13 ja 27.7. klo 17.

KOSKEN KAPPELISSA

- Messu 8.6. ja 20.7. klo 10.
- Iltamessu 22.6., 17.8. ja 31.8. klo 18.
- Kesäillan rukoushetki ja kouluun lähtevien siunaus 3.8. klo 18.

KUUSJOEN KIRKOSSA

- Messu 1.6. ja 3.8. klo 10.
- Kitarahartaus 20.7. ja 24.8. klo 10.
- Kouluun lähtevien siunaaminen 6.8. klo 18.
- Kesällä kirkonmenojen jälkeen lähteyksen kahvit kirkkopihassa.

MARTTILAN KIRKOSSA

- Messu 1.6., 15.6. ja 13.7. klo 10.
- Konfirmaatiomessu (Marttilan ja Kosken rippikoulu) 29.6. klo 10.
- Iltamessu 27.7. ja 24.8. klo 18.
- Kesäillan rukoushetki ja kouluun lähtevien siunaus 10.8. klo 18.

MUURLAN KIRKOSSA

- Messu 8.6., 20.7., 3.8., 17.8. ja 31.8. klo 10.

PERNIÖN KIRKOSSA

- Konfirmaatiomessu (Reila 1) 8.6. klo 10.
- Konfirmaatiomessu (Reila 2) 29.6. klo 10.
- Messu 17.8. klo 10.

PERTTELIN KIRKOSSA

- Konfirmaatiomessu (Juvankosken leiri) 8.6. klo 11.
- Konfirmaatiomessu (Erityisrippikoulu) 19.7. klo 13.
- Kesämessu 29.6., 13.7. ja 27.7. klo 10. Kahvit tapulissa.
- Kouluun lähtevien siunaaminen 6.8. klo 17.
- Kitarakirkko 17.8. klo 10.
- Messu 31.8. klo 10.

SALON KIRKOSSA

- Iltamessu 1.6., 8.6., 15.6., 22.6., 13.7., 20.7., 27.7., 3.8., 17.8., 24.8. ja 31.8. klo 17.
- Konfirmaatiomessu (pienryhmärippikoulu) 14.6. klo 12.
- Reppukirkko 10.8. klo 17.
- Nuorten messu 22.8. klo 18.

SUOMUSJÄRVEN KIRKOSSA

- Messu 1.6., 21.6., 27.7. ja 17.8. klo 10.
- Iltamessu 31.8. klo 17.

SUOMUSJÄRVEN SRK-KESKUKSESSA

- Suomusjärvipäivän messu 13.7. klo 10.

SÄRKISALON KIRKOSSA

- Messu 24.8. klo 10.

TEIJON KIRKOSSA

- Sanajumalanpalvelus 13.7. klo 13.

USKELAN KIRKOSSA

- Konfirmaatiomessu (Kesän päivärippikoulu) 8.6. klo 11.
- Konfirmaatiomessu (Tunturirippikoulu) 14.6. klo 11.
- Konfirmaatiomessu (Naarila 1) 15.6. klo 11.
- Konfirmaatiomessu (Naarila 2) 29.6. klo 11.
- Konfirmaatiomessu (Naarila 3) 6.7. klo 11.
- Konfirmaatiomessu (Naarila 4) 20.7. klo 11.
- Konfirmaatiomessu (Naarila 5) 27.7. klo 11.
- Konfirmaatiomessu (Naarila 6) 3.8. klo 10.
- Konfirmaatiomessu (Luova ripari) 3.8. klo 11.
- Messu 1.6., 13.7., 10.8. ja 24.8. klo 10.
- Sanajumalanpalvelus 21.6. klo 10.

VASKION KIRKOSSA

- Messu 3.8. klo 13.

YLISKYLÄN KIRKOSSA

- Messu 31.8. klo 10.

EVANKELIUMIJUHLA MARTTILASSA

Su 1.6. Messu klo 10 Marttilan kirkossa, saarnaa Tom Säilä. Messun jälkeen kirkkokahvit ja evankeliumijuhla rukoushuoneella, Härkätie 418. Mukana Tom Säilä, sekä Mari-Liisa ja Timo Havukainen. Kuljetus halukkaille kirkolta.

KAUKURIN RUKOUSHUONEEN JUHLA

Kaukurin rukoushuone täyttää 100 vuotta. Se on vihitty käyttöön 9.8.1925. Juhlajumalanpalvelus su 10.8. klo 11. Jumalanpalveluksen jälkeen kahvit ja juhla, esiintymässä lapsikuoro Crescendo ja kirkkokuoro.

PIKNIK KAIKENIKÄISILLE REILASSA

Iloinen pikniktapahtuma Perniön leirikeskuksessa su 10.8. klo 10–14. Kirkkohetki ja kouluun lähtevien siunaaminen klo 11. Sauna lämpimänä 11.30–14. Tarjolla teetä, kahvia, mehua ja makkaraa sekä luontopolku ja pihapelejä.

TUOMASMESSUTOIMINNAN KUULUMISET

Salon seurakunnan tuomasmessutoiminnan toinen toimintavuosi alkoi kynttilänpäivänä perinteisellä Kuusjoen messulla. Maaliskuun messu Salon kirkossa uuden messukokoajan vastuulla oli kaikille iso ilo. Samalla jatkettiin tutustumista uusiin tuomaslauluihin Messulaulukirja 3:n tiimoilta. Toukokuussa nautittiin Muurlan kirkon ensimmäisestä tuomasmessusta. Kesän jälkeen jatketaan Halikon kirkossa 28.9. Saarnaamaan tulee Helsingin tuomasyhteisön pappi Kati Pirttimaa. 26.10. on suunnitella messu Kiikalaan. Jos olet itäisessä Salosta, tässä sinulle erityinen kutsu tulla myös tuomasmessun tekijäksi. Tehtäviä on monenlaisia. Ensimmäisenä adventtina 30.11. kokoonnutaan Uskelan kirkkoon. Kutsumme sinut mukaan tuomasystävien sähköpostilistalle. Tätä kautta saat informaatiota tulevista tuomastapahtumista, mm. messuisista ja treffeistä. Voit olla yhteydessä Airi Maaheimo p. 044 292 6884 tai satu.m.syrjala@gmail.com, p. 040 734 6849.

Seininä puut – kattona taivas

Kesällä järjestetään kesäisiä kirkkoja ja hartauksia hieman poikkeuksellisemmissakin paikoissa, kuten järven tai meren rannalla, metsässä sekä muilla luontopaikoilla. Ulkona luonnon helmassa aistit korostuvat. On helppo nauttia ja kiittää kaikesta hyvästä ja kauniista ympärilämmestä.

Kesäkuussa

- 1.6. Luontokirkko klo 13 Särkisalon Slät-holmassa. Yhteislähtö srk-kodilta klo 12.30. Piknik.
- 8.6. Kesähartaus klo 13 Vaskion saarnakivellä, Vaskiontie 1018.
- 15.6. Kesäkirkko klo 10 Kaukurin rukoushuoneella Kiskossa, Kaukurintie 489.
- 21.6. Kansanlaulukirkko klo 12 Juvankosken kesäkodilla Perttelissä, Juvankoskentie 212.

- 28.6. Järvikirkko klo 17 Kuusjoen Vähäjärvellä, Järvitie 142. Järj. Tiskarlan pienviljelijäyhdistys.

Heinäkuussa

- 6.7. Herättäjäjuhlien messu klo 10 juh-lakentällä Sauli Niinistön Urheilupuistossa.
- 10.7. Humppakirkko klo 12 Kauppilan la-dossa, Mäentie 230, Raatala.
- 13.7. Kesäkirkko klo 11 Trömpäin kiev- rissa Hajalassa, Vanha Turuntie 1326.
- 20.7. Vanhanajan jumalanpalvelus klo 10 Suomusjärvellä Laidikkeen vanhalla hau- tausmaalla.
- 20.7. Kesähartaus klo 13 Vaskion perinne- mäellä, Kavalontie 68.
- 27.7. Luontokirkko klo 13 Särkisalon Kar- humäellä, opastus Mehiläisenkujalta. Pik- nik.

Elokuussa

- 3.8. Hartaus klo 14 Angelniemen kirkko- vahalla.

ALEXANDER AMINOFF

Angelniemen kirkkovahalla pidetään har- taus elokuussa.

Seurakunta sairaalassa – ja sairaala seurakuntana

RIITTA KOIVISTO

RIITTA KOIVISTO

Hiljattain oli kaksi syytä ajaa Salon sairaalan mäelle. Sairaalapappi **Petri Vuorisen** eläkkeelleläähtöhaastattelu ja se, että nyt on sairaalasielunhoidon 100-vuotisjuhlavuosi. Vuodet lasketaan siitä kun ”Suomen ensimmäinen päätoiminen seurakuntien palkkaama sairaalasaarnaaja” Kullervo Robert Ilmonen aloitti työnsä Helsingissä Lapinlahden sairaalassa.

Sairaalasielunhoito on yksi kirkon erityistyömuodoista. Muitakin on. Kirkossa kannetaan huolta vaikkapa vankilassa ja armeijassa olevista, merillä työskentelevistä, viittomakielisistä ja kehitysvammaisista. Samoin monista muista vähäosaisista ja vaikeissa tilanteissa olevista.

– Diakoniatyö on ”kirkon kasvot”, Petri luonnehtii.

Ja diakoniatyöhön täytti pari vuotta sitten peräti 150 vuotta.

Mainosalalta kirkon työn kirjoon

Salossa sairaalasielunhoitoa on ollut vuodesta 1981. Vuorinen on Salon sairaalapappien ketjussa viides ja pitkäaikaisin, työuraa täällä on takana jo 17 vuotta. Teologian opiskelijaksi hän lähti mainosalalta, ja aika varhaisessa vaiheessa kiinnostus suuntautui muuhun kuin tavalliseen seurakuntatyöhön. Sairaala-työn lisäksi kokemusta on ehtinyt tulla myös laivoilta sotilas- ja merimiespappina ja avovankilasta.

Petristä on joskus vaikuttanut siltä, että seurakuntalaisten kuva sairaalapapin työstä on ohut tai sirpaleinen.

Se täytyy tietysti korjata heti!

”Sairaala on seurakuntani”

Sairaalapappi työskentelee sairaalassa seurakunnan palkkaamana. Esimies on kirkkoherra.

– Sairaala on minun seurakuntani, Vuorinen kuvaa. Siihen kuuluvat niin potilaat, omaiset kuin työntekijätkin.

Pappi käy keskusteluja potilaiden kanssa. Pyyntöjä tulee potilailta itseltään, ja joskus niitä välittävät terveydenhoitohenkilökunta tai omaiset.

– Erittäin tärkeää on aina varmistua siitä, että keskustelu on potilaan oma toive. Tämä on ihan peruseriaate, Petri painottaa.

Keskusteluista ei tehdä minkäänlaisia muistiinpanoja eikä niistä raportoida millään tavoin kenellekään, edes hoitohenkilökunnalle.

Hoitohenkilökunnan kanssa tehtävä työ on ollut keskustelujen lisäksi esimerkiksi työnohjausta ja koulutustilanteita.

Kirkollisia toimituksia sairaalapappi tekee harvoin. Esimerkiksi hautajaiset rajautuvat sairaalassa kohdattujen potilaitten siunauksiin.

Palvelua yli monenlaisten rajojen

Monelle voi olla yllätys, että sairaalapappi on myös muita uskontokuntia varten. Hän on yhdessä ja potilaiden toiveiden välittäjä

myös ortodoksiseen kirkkoon tai juutalaiseen tai islamilaiseen yhteisöön päin.

– Uskonto ei rajaa mitään, Petri selventää.

Keskustelukumppani ei aina osaa suomea, ruotsia tai englantiakaan tai ei ehkä saa tuotetuksi puhetta ollenkaan.

– Silloin käytetään elekieltä, ja joskus on kommunikointi kirjoittamalla. Ja aina voi olla vierellä hiljaa, mutta korvat auki.

Arkista työtä Jumalan asialla

Sairaalapapin työnä on antaa henkistä tukea. Keskustelut eivät rajaudu vain hengellisiin asioihin, kuten joskus luullaan. Sairaalasielunhoidon eettisissä ohjeissakin lukee, että papin kanssa voi keskustella mistä tahansa mielessään olevasta asiasta.

– Vaikka kuinka arkisesta. Vaikka sitten ruuanlaitosta tai lemmikkien hoidosta, Petri kuvaa.

– Työssä kantaa se, että siinä ollaan Jumalan asialla.

Elämä voi yllättää

Varsinaisten haastattelukysymysten jälkeen tulee mieleen kysyä vielä, onko työ sairaalapappina opettanut jotain?

On aika paljonkin:

– Ihmisten kanssa jutellessa näkee, että elämä voi olla aika arvaamatonta. Sen edessä oppii nöyryyttä elämän mysteerii kohtaan. Mitä kaikkea elämä on kristillisen uskon näkökulmasta?

– Niin kauan kuin tässä hengitetään ja ollaan, pitäisi yrittää nauttia pienistä, itsestään selvistäkin asioista. Niiden näkeminen on aikamoinen lahja. Jos ne näkee ja löytää, niin elämä on yllättävänkin mielekästä.

– Elämä on tärkeä ja kallis asia.

Sairaalasielunhoito tulee Petrin mielestä säilyttämään paikkansa sairaalamaailman murroksissakin.

– Perustyö ei muutu miksiäkään, vaikka tekniikka ja kaikki muuttuisi.

– Ihmisten kohtaamista tarvitaan. Tukemista ja kannustamista. Myös työntekijöiden.

Nyt sairaalapapin työ jää taakse, ja elämään mahtuu uutta tekemistä:

– Voisin innostua opiskelemaan jotain uutta, vaikka puutöitä tai uutta kieltä, Petri suunnittelee.

ARI OINAS

Ari Oinas on monelle seurakuntalaiselle kappalaisena ja työyhteisökehittäjänä tuttu. Vuodesta 2022 hän on ollut myös sairaalapapin tehtävissä keskittyen henkilöstötukeen, yhteyksiin sairaalaorganisaatioon päin ja vuodesta 2023 myös työalavastavan tehtäviin. Petri Vuorisen eläkkeelle lähdön myötä hän siirtyy kokonaan sairaalapapin erityisvirkaan.

Sairaalapappi Petri Vuorinen näyttää enemmän hoitohenkilökuntaan kuuluvalla kuin papilla, saati sitten minkäänlaiselta ”saarnaajalta”, jollainen alan kaukainen pioneeri oli. Hän on silti seurakunnan työntekijä. Sairaalan työvaatteen käyttäminen on korona-ajalta käytänteeksi jäänyt huoleton ratkaisu.

Juhannuksen juhlintaa

Keskikesän juhlaa vietetään perjantaina 20. kesäkuuta Salon seurakunnan kolmessa leirikeskuksessa sekä Marttilan seurakuntatalossa.

Juvankoski, Juvankoskentie 212
Koko perheen juhannusjuhlassa Perttelissä Juvankosken kesäkodilla juhannussalon rakentamisesta, laulua, saunomista, uintia, makkaranpaistoa, kahvittelua sekä yhteistä puuhaa ja ohjelmaa kaikenikäisille. Seppelisiin tarvitaan paljon luonnonkukkia, joita juhlaväen toivotaan tuovan mukanaan. Myös arpajaispalkintoja vastaanotetaan, ja talkoolaisia mm. makkaranpaistoon tarvitaan. Juhla alkaa klo 15 ja päättyy lipunnostoon ja Suvivirteen klo 18.

Naarilan leirikeskus, Naarilantie 369
Juhannusjuhlassa riittää ohjelmaa ja puuhaa koko illaksi. Naarilaan voi tulla oman aikataulun mukaan. Sauna on lämmin klo 16–21, terassilla lauletaan yh-

teislauluja klo 17.30, lipunnosto ja hartaus klo 18. Salissa ohjelmaa klo 18.30–20, ja ulkona pihapelejä, leluja ja rastipolku. Kahviossa myynnissä suolaista, makeaa, jäätelöä ja makkaraa klo 16–20. Grillikatos käytettävissä. Onnenpyöräarpajaiset, arpavoittoa vastaanotetaan! Ilta päättyy kokon ihasteluun sekä iltavirteen rannassa klo 20.15. Kahvion ja arpajaisien tuotto Medialähetys Sannasaattajien (Sansa) työhön Intiassa.

Bussikuljetus, johon ei tarvitse ilmoittautua:

Reitti 1: 15.00 Vaskion Sale – 15.10 Halikon kirkon parkkipaikka – Halikontie – Ruuhikoskenkatu – Ristinkedonkatu – Sepänkatu – Turuntie – 15.30 Salon srk-talo – Perniöntie – Kiskontie – 16.00 Naarila.

Reitti 2: 16.30 Salon srk-talo – Perniöntie – Kiskontie – 16.50 Naarila.

Paluukuljetus lähtee Naarilasta viimeistään klo 21. Meno-paluu 5 € / hlö, alle 12-v. ilmaiseksi. Maksu käteisellä (tasaraha).

Reila, Kuivastontie 351
Meren äärellä Perniön leirikeskus Reilassa sauna lämpimänä klo 17 alkaen. Lipunnosto klo 18, jonka jälkeen kahvio aukeaa. Illan aikana tarjolla ohjelmaa, arpajaiset, vapaata yhdessäoloa ja hartaus. Juhlaan voi tulla oman aikataulun mukaan eikä ohjelmaan ole pakko osallistua – voit vaikkapa uida ja saunoa koko illan! Illan tuotto ohjataan Perniön nimikkolähetä Sari-Johanna Kuittion työn tukemiseen Suomen Lähetysseuran kautta. Ilta päättyy klo 21.

Marttilan seurakuntatalo, Kirkkotie 3

Juhannusjuhla alkaa lipunnostolla klo 18. Ilta jatkuu yhteisen ohjelman merkeissä. Lopuksi kahvitellaan, paistellaan makkaraa, ja arvontaa-kin luvassa. Tarjottavaa kahvipöytään sekä arpavoittoa vastaanotetaan! Myös apukäsiä järjestelyihin kaivataan. Juhlan tuotto Yoshimuran lähettiperheen työlle Japanissa sekä vähävaraisten ja vammaisten lasten ja nuorten tukemiseen Etiopiassa. Muistathan myös, että juhannusaatto on mitä mainioin päivä tuulettaa kansallispukua!

ARI VITIKAINEN

KESÄJUMPPA SÄRKISALOSSA

Jumpataan tytöt kouluun! Kesäjumppa 30.7. saakka keskiviikkoisin klo 18–19 Särkisalon kirkkopuistossa, Kirkkopolku 4. Ohjaajina Jenni Luodes ja Kaisa Vainio. Mukaan jumpamatto ja juomapullo. Kertamaksu 5 € (käteinen tai MobilePay 27237) tyttöjen koulunkäynnin tukemiseen Boliviassa Suomen Lähetysseuran kautta.

YKSI, KAKSI, KOLME, SAUNA!

Seurakunnan leirikeskuksissa lämpiävät saunat jälleen kesällä. Heitä arkihuolet nurkkaan ja löylyä kiukaalle. Sauna on mitä parhain palautumiskeino koko keholle ja sielulle. Voit tulla saunailtoihin myös vain oleilemaan ja viettämään mukavaa kesäiltaa yksin, kaverin tai koko perheen kanssa!

HALIKON KESÄ-ANGELASSA

Angelantie 77

Nouse lossin kyytiin ja suuntaa Angelniemen Kesä-Angelaan, jossa on sauna lämpimänä 4.6.–10.9. keskiviikkoisin klo 17.30–20. Saunomisen ja uimisen ohella voi grillailla omia grillattavia. Iltahartaus pidetään noin klo 19.45. * Ke 11.6. saunaillassa on mukana nimikkolähetä Anna Makeev, joka tuo terveisiä Virolasta (kahvitarjoilu nyyttäriperiaatteella). * Ke 3.9. saunailan yhteydessä Siioninvirsiset takkatuvassa.

JUVANKOSKELLA PERTTELISSÄ

Juvankoskentie 212

Tunnelmallinen pieni sauna lämpiää 18.7.–12.9. (ei 25.7.) perjantaisin klo 17–20. Saunailtojen kahviraaha menee Kirkon Ulkomaanavun Naisten Pankille. Juvankoskella sielua hoitaa saunan ja vilvoittavan veden lisäksi upea, historiallinen ympäristö ja taustalla kohiseva koski.

LAMMENJÄRVELLÄ KIIKALASSA

Hyypäräntie 330

Saunaan ja uimaan pääsee 3.6.–19.8. tiistaisin klo 17.30–20.30 (ei 24.6. ja 22.7.). Puhdasvetinen lampi sekä luonnonkaunis harjumaiesema kumpuilevine luontopolkuineen luovat rauhoittavat ja viihtyisät puitteet virkistymiseen ja illanviettoon. Lammenjärvellä on grillausmahdollisuus omin grillattavin. * Ti 10.6. ja 17.6. saunailtoja isännöi Kiikalan Kelopartio (kahviraaha, myynnissä lettuja ja kotiin vietäväksi leivonnaisia partiotoiminnan hyväksi), muilla kerroilla kahvia ja pullaa on myynnissä lähetyslentotyön hyväksi.

* Mahdollisuus saunoa ja uida myös perheiden piknikpäivissä ke 11.6. ja 6.8. klo 13–19.

NAARJÄRVEN RANNASSA NAARILASSA

Naarilantie 369

Rantasaunalla on mahdollisuus viettää kesäiltaa kolmena elokuun tiistaina: 12.8., 19.8. ja 26.8. Sauna on lämpimänä klo 17–20. Nuotiopaikka (metsäpalovaroituksen sallimessa) ja grillikata ovat käytettävissä omien eväiden grillaamiseen. Hartaus pidetään illan päätteeksi rannassa tai huonolla säällä navetan ylisillä leirikirkossa.

PERNIÖN REILASSA

Kuivastontie 351

Reilan leirikeskuksessa nautitaan puulämmitteisen saunan hyvistä löylyistä elokuussa keskiviikkoisin klo 17–20. Luvassa on vapaata yhdessäoloa, saunomista ja uimista oman aikataulun mukaan. Myynnissä on kahvia, pullaa ja makkaraa lähetystyön hyväksi. Hartaushetki pidetään noin klo 19.

* Naisten saunailtoihin pe 6.6., ke 18.6. ja ke 9.7. kuljetaan kimpapakyydein klo 17.30 Perniön seurakuntatalolta. Uimisen ja saunomisen lisäksi ohjelmassa on iltpala, yhdessäoloa ja iltahartaus.

LIPARIMAJALLA KOSKELLA

Liparintie 95

Liparimajalla on mahdollisuus saunoa ja pulahtaa Liipolanjärveen lähetyksen iltpäivässä ti 8.7. klo 15–18 sekä perheiden piknikpäivissä 18.6. ja 13.8. klo 13–19. Miehet saunovat Liparimajalla ke 4.6. klo 16–18.

SANNA-MARI HONKANIEMI

KESÄKAHVILOITA

- Angelniemen Seurojentalolla ti 3.6., 17.6., 1.7., 15.7. ja 29.7. klo 14–16.
- Halikon Pikkupapilassa 5.6.–31.7. torstaisin klo 9–11.
- Vaskion seurakuntakodissa ke 4.6., 18.6., 2.7., 16.7. ja 30.7. klo 9–11.

PIXABAY

MIKKO PÄÄKKÖNEN

Herättäjäjuhlien järjestäjinä toimivat Salon seurakunta ja Herättäjä-Yhdistys ry yhteistyössä Salon kaupungin kanssa. Kaupunginjohtaja Anna-Kristiina Korhonen on mukana aattoseuroissa pe 4.7.

JANI LAUKKANEN

Piispa Mari Leppänen on mukana pe 4.7. Matkalaista taluta -ajankohtaiseminaarissa Salon seurakuntatalossa sekä pitää raamattutunnin la 5.7. juhlakentällä.

HANNU JUKOLA

Jaakko Löytty päättää 70-vuotisjuhlakiertueensa konserttiin pe 4.7. Salohallissa.

Herättäjäjuhlat Salossa

Tervetuloa tutustumaan nykypäivän

TEKSTI: HERÄTTÄJÄJUHLAT.FI

Salossa heinäkuun alussa järjestettävillä herättäjäjuhlilla järjestäjinä toimivat Salon seurakunta ja Herättäjä-Yhdistys ry yhteistyössä Salon kaupungin kanssa.

Juhla-alueena palvelee Sauli Niinistön Urheilupuisto (ent. Salon Urheilupuisto), mutta tapahtuma levittäytyy koko kaupungin alueelle. Kävijöitä odotetaan koko viikonlopun aikana yhteensä noin 20 000.

– Herättäjäjuhlat ovat parhaimmillaan keidas meille elämän matkalaisille. Uskon, että tänäkin vuonna herättäjäjuhlien sisällöt tuovat virvoitusta niin herättäjäjuhlien perinteisille kävijöille kuin ensi kertaa juhlille saapuville, toteaa Herättäjä-Yhdistyksen toiminnanjohtaja Kalle Hiltunen.

Herättäjäjuhlat järjestetään Salossa nyt ensimmäistä kertaa, viimeksi Varsinais-Suomessa on juhlia vietetty Turussa vuonna 1990. Herännäisyys ei ole Salon seudulla kovin tuttua, vaikka jon-

kin verran vaikutusta onkin ollut turkulaisella Linnasmäen opistolla.

Juhla-alueelle tai oheisohjelman pariin ovatkin kaikki tervetulleita tutustumaan nykypäivän herännäisyyteen. Herättäjäjuhlat monipuolisine ohjelmineen on kaikille salolaisille ja vierailijoille, taustasta riippumatta, tarkoitettu tapahtuma.

Juhlilla nimekkäitä puhujia

Herättäjäjuhlien pääohjelmaa ovat taivasalla juhlakentällä pidettävät noin tunnin mittaiset seurakunnat, joissa lyhyiden puheiden lomassa lauletaan Siionin virsiä. Herättäjäjuhlien seuroissa voi istua seurapenkeissä tai nurmikolla, kuunnella seuroja lasten leikkipaikan äärellä tai juhlaravintolassa. Seuroissa voi tulla ja lähteä oman aikataulun mukaan.

Seurapuhujiksi Salon juhlille on lupautunut useita niin kirkossa kuin yhteiskunnassa vaikuttavia henkilöitä. Osalla herättäjäjuhlien puhujista on myös jokin side Saloon tai Varsinais-Suomeen.

Aattoseuroissa pe 4.7. on mukana mm. kaupunginjohtaja Anna-Kristiina

Korhonen. Päiväseuroissa la 5.7. puhujina ovat muun muassa presidentti Sauli Niinistö ja piispa emeritus Kaarlo Kalliala. Päiväseurat tallennetaan ja radioidaan Radio Yle 1:ssä juhlia seuraavana viikonloppuna. Raamattutunnin lauantaina aamupäivällä pitää Turun arkkihiippakunnan piispa Mari Leppänen. Hän on mukana myös pe 4.7. ajankohtaiseminaarissa.

Oheisohjelmaa kaikenikäisille

Juhlien oheisohjelmassa on runsaasti valinnanvaraa. Perjantaina ennen varsinaisten juhlien alkua järjestetään Matkalaista taluta -ajankohtaiseminaari (pyhiin)vaeltamisesta. Perjantai-iltana muusikko Jaakko Löytty päättää 70-vuotisjuhlakiertueensa konserttiin Salohallissa. Lauantai-iltapäivänä järjestetään sekä selkoseurat että jo perinteiset sateenkaariseurakunnat. Lisäksi on runsaasti ohjelmaa erityisesti lapsille, nuorille ja perheille.

Juhlilla järjestetään maailmanhistorian ensimmäinen kaikille avoin Körttigolf Salon Golfkeskuksessa. Körttipu-

HERÄNNÄISYYS ELI KÖRTTILÄISYYS

TEKSTI: WWW.H-Y.FI

Herännäisyys eli körttiläisyys on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon sisäinen herätysliike. Se puolustaa arkaa ja ikävöivää uskoa, jossa Kristuksen ja ihmisen väliin ei aseteta mitään. Armo kuuluu kaikille.

Herännäisyydessä korostuvat kristillinen elämä ja keskusteleva ilmapiiri. Siionin virsien veisaaminen yhdessä on körttiläisen hartaudenharjoituksen ydin. Näitä usein rukouksen muotoon kirjoi-

tettuja virsiä keräännytään veisaamaan seuroihin.

Seuroissa vuorottelevat veisuu ja lyhyet puheet, jotka nousevat Sanasta ja puhujan elämäkokemuksesta. Puheen voi pitää kuka tahansa, ja sen sävy on rinnalla kulkijan.

Herännäisyydessä korostetaan Jumalan suuruutta ja ihmisen pienuutta. Toiselta ihmiseltä ei kysellä hänen parannuksestaan tai uskonratkaisustaan. Usko ja elämä ovat Jumalan kädessä. Hän antaa ajallaan, mitä kaipaava ih-

minen tarvitsee. Tällainen odottava ja ikävöivä usko merkitsee Paavo Ruotsalaisen (1777–1852) hengellisen perinnön hengessä luottamista Jumalan aikatauluun.

Ihmisellä on taipumus hengelliseen ylpeyteen, jota körttiläiset kutsuvat omavoi- maisuudeksi. Se on luottamista omaan uskoon ja uskon tekoihin. Kilvoitteleminen on sitä, että ihminen pyrkii luopumaan yrittämisestä ja rauhoittumaan jaksakseen luottaa Jumalan armoon, ei omiin voimiin.

Parannuksen tekeminen on lähimmäisen hädän kyselemistä, pyrkimystä oikeudenmukaisemman ja armollisemman maailman rakentamiseen. Parannuksessa ”onnistuminen” ei ole pelastuksen ehto tai merkki, sillä kukaan meistä ei täytä onnistuneen mittaa. Tämän vuoksi ajatus kaikkien ihmisten yhdenvertaisuudesta korostuu herännäisyydessä.

Siionin virsien veisaaminen yhdessä on körttiläisen hartaudenharjoituksen ydin.

4.-6.7.

Herättäjäjuhlien päiväseuroissa la 5.7. juhlakentällä on puhumassa presidentti Sauli Niinistö.

herännäisyyteen!

bina toimii Ravintola Musine Salon keskustassa.

Herättäjäjuhlien messussa päätöspäivänä su 6.7. saarnaa Kalle Hiltunen ja liturgina on Timo Hukka. Mukana on runsaasti seurakunnan työntekijöitä ja musiikissa Messukuoro sekä Salon seurakunnan lapsikuorolaiset ja Liedon puhallinorkesteri.

Nämä ovat vain poimintoina runsaasta juhlaohjelmasta, johon pääsee tutustumaan etukäteen herättäjäjuhlien nettisivujen kautta.

HERÄTTÄJÄJUHLAT FACEBOOK

Lauantaina 5.7. järjestetään perinteiset sateenkaariseurats Uskelan kirkossa.

TULE TALKOOLAISEKSI SALON HERÄTTÄJÄJUHLILLE!

Eri-ikäisiä talkoolaisia tarvitaan monenlaisiin töihin. Työvuorot ovat neljän tunnin mittaisia. Herännäisyyden tuntemista ei edellytetä. Uteliaisuus, halu tutustua herännäisyyteen tai auttamisen halu on riittävä syy ryhtyä talkoolaiseksi.

- Ilmoittautua voi seuraavasti:
- Mene sivulle vapaaehtoistyö.fi/herattajajuhlat. Rekisteröidy ja valitse sieltä mieleisesi talkootyö ja itselle sopiva työvuoro. Tarkemmat ohjeet saat myöhemmin.
  - Voit myös mennä herattajajuhlat.fi-sivulle ja valita sieltä talkoot. Täytä avautuva talkookortti, tallenna ja lähetä sähköpostin liitteenä osoitteella talkoot.salo@h-y.fi
  - Voit laittaa sähköpostia, tekstiviestin tai soittaa talkoosihteerille Olli Hivialle, p. 040 152 7408, oli.havia@evl.fi tai talkotoimikunnan puheenjohtaja Riitta Vehaselle, p. 040 534 4726, riitta.vehanen@gmail.com

HERÄTTÄJÄJUHLAT Salossa 4.-6.7.2025

SALON HERÄTTÄJÄJUHLIEN OHJELMA

Salon herättäjäjuhlilla on monenlaisia ohjelmaa kaikille ikään ja vakaukseen katsomatta Sauli Niinistön Urheilupuistossa ja kaupungin keskustassa. Katso koko ohjelma: www.herattajajuhlat.fi > Ohjelma 2025 tai QR-koodin kautta. Ohjelma löytyy myös Juhlaoppaasta, jota myydään 7 €:n hintaan Salon seurakuntatalon infossa ja herättäjäjuhlilla.

SALON SEURAKUNTA

OHJELMAA LAPSILLE, PERHEILLE JA NUORILLE

Kukko vai jalopeura vai molemmat? Ketä Hyvä Paimen paimentaa? Millainen on sää Poukamassa, Valkamassa ja Satamassa? Mitä liikettä saa aikaan Salon Vilpas Yleisurheilun väki? Entä Lasten liikunta-agentti? Ja mikä kumma on Köpärit?

Tämä kaikki ja paljon muuta selviää heinäkuun ensimmäisen viikonlopun aikana Salon herättäjäjuhlien hulinassa.

Tuu tapaamaan tuttuja, tekemään kivoja juttuja ja fiilistelemään isojen hengellisten kesäfestareiden tunnelmia! Herättäjäjuhlien lasten, nuorten ja perheiden ohjelmasta vastaavat Salon seurakunnan kasvatuksen tutut työntekijät.

Nähdään juhlilla!

Kukko ja jalopeura on Salon seurakunnan kasvatus- ja musiikkityön tuottama, erityisesti alakouluikäisille suunnattu musiikillinen näytelmä hyväksymisestä, huomioimisesta ja arvostamisesta. Kaiken keskellä seikkailee myös Mikael Agricola pohtimassa kielen ja lukutaidon tärkeyttä. Näytelmää esitetään juhlien aikana Helluntaiseurakunnan tiloissa.

KÖRTTIRADIO

Körttiradiota voi kuunnella kaikkialla maailmassa osoitteessa www.herattajajuhlat.fi sekä Herättäjä-Yhdistyksen sovelluksella. Lisäksi Körttiradio kuuluu 4.-6.7. Salon (102,9 MHz) ja pääkaupunkiseudun (105,8 MHz) lähettimien kautta. Ohjelmassa on juhlakentän seurats, yöradio 4.7. klo 21.30 sekä haastatteluja ja musiikkia.

JUHLIEN JÄLKEEN

- Siioninvirsiseurat ke 3.9. Halikon Kesä-Angelassa saunaillan yhteydessä.
- Salon herättäjäjuhlien kiitosmessu su 12.10. Uskelan kirkossa ja siioninvirsiseurat.

Enemmän irti elämästä rippikoulussa!

RIPPIKOULUJA VUONNA 2026

LASSE LINDBERG
KUVAT: SEURAKUNNAN
RIPPIKOULUTYÖ

Rippikoulussa hankitaan elämän eväitä yhdessä pohtien ja keskustellen, laulaen ja soittaen, rukoillen ja seurakunnan toimintaan osallistuen. Samalla saa oppia siitä uskosta, johon seurakunnan jäsenet on kastettu.

Rippikoulu on reilun puolen vuoden kokonaisuus, joka koostuu kahdesta osasta: seurakuntajaksosta ja leiristä tai päiväripariviikosta. Se huipentuu konfirmaatioon, joka on nuorten ja perheiden yhteinen juhla jumalanpalvelus.

Vuonna 2026 Salon seurakunnassa on tarjolla 20 rippikouluryhmävaihtoehtoa, ja rippikouluun kutsutaan erityisesti vuonna 2011 syntyneet nuoret. Myös seurakuntaan kuulumattomat nuoret ovat tervetulleita rippikouluun.

Leirejä vietetään Kesä-Angelan, Lammenjärven, Naarilan ja Reilan leirikeskuksissa sekä Juvankosken kesäkodissa. Leiritömiä päiväripareita tarjotaan Salon

keskustassa sekä kesällä että talvilomalla. Voit ilmoittautua mihin ryhmään vain haluat huolimatta siitä, missä päin Salon seurakuntaa asut.

Neljä teemariiparia

Teemariipareita on neljä, ja niissä tehdään samoja asioita kuin muillakin ripareilla, mutta lisämausteena saa elämyksiä jonkin teeman äärellä.

Talviloman lasketteluriparilla pääsee nauttimaan talviurheilusta. Alkukesän tuntuririparilla valloitetaan Lapin tuntureiden huippuja. Tunturiripari järjestetään yhteistyössä Paimion seurakunnan kanssa. Kesäkesän luontoriparilla saa tutustua monipuoliseen luontoon ja nukkua ainakin yhden yön teltassa. Loppukesän luovalla riparilla voi päästää luovuuden valloilleen muun muassa musiikin, kuvataiteen, luovan kirjoittamisen ja draaman äärellä.

Teemariipareita järjestetään vain yhden ryhmät. Mikäli hakijoita on enemmän kuin ryhmiin voidaan ottaa, arvotaan paikat ilmoittautuneiden kesken. Teemariipareilla on oma hinnoittelunsa.

Jokaiselle sopiva rippikoulu

Kaikilla on mahdollisuus käydä rippikoulu. Vuonna 2026 järjestetään pienryhmäripari erityisesti niille nuorille, jotka haluavat yksilöllisemmin ohjatun rippikoulukokemuksen. Pienryhmäripari sopii erityisesti heille, jotka koulunkäynnissä tarvitsevat enemmän tukea. Pienryhmäripari rakennetaan rippikoululaisten tarpeiden mukaan. Se on ensisijaisesti päiväripari, mutta se voi myös sisältää yhden leiriyön.

Kehitysvammaisten rippikoulut järjestetään yhteistyössä Varsinais-Suomen muiden seurakuntien kanssa. Erityisissä tapauksissa järjestetään myös yksityisrippikouluja. Rippikouluryhmiin liittyvissä asioissa voi olla yhteydessä rippikoulupappiin.

Tarkkaile postia!

Kesäkuun aikana jokainen vuonna 2011 syntynyt Salon seurakunnan jäsen saa postissa kutsun rippikouluun. Mikäli ei ole seurakunnan jäsen, kutsun voi saada pyytämällä rippikoulupapilta. Rippikouluryhmien aikataulut, hinnat ja muut tiedot

löytyvät Salon seurakunnan nettisivuilta www.salonseurakunta.fi/rippikoululaisille.

Rippikouluihin ilmoittautuminen alkaa elokuussa, pian koulujen alkamisen jälkeen, ja ilmoittautuminen tapahtuu nettilomakkeella. Ilmoittautuessa on mahdollista esittää yksi kaveritoive, joka varmasti voidaan toteuttaa.

Nähdään ripareilla!

Lasse Lindberg
rippikoulupappi
lasse.lindberg@evl.fi
044 774 5378

Katso lisätietoja:

LAPSILLE JA PERHEILLE

www.salonseurakunta.fi
> tule mukaan
> lapsille ja lapsiperheille

JUHLAOHJELMAA

4.–6.7. ohjelmaa lapsille ja lapsiperheille herättäjä-juhilla, katso www.herattajajuhlat.fi

LASTEN LAULUKAUPUNKI JA AVOIMET KYLÄT

Seurakunnan väkeä on mukana Salon torilla Lasten laulukaupunki -tapahtumassa pe 6.6. ja la 7.6. sekä Angelniemellä Avoimet kylät -tapahtumassa la 14.6. Tule moikkaamaan ja osallistumaan puuhapisteisiin!

PERHEIDEN KESÄPAPPILA

Ti 3.6., 10.6. ja 17.6. klo 10–13 Halikon pikkupapissa, Kalliokuja 2. Kesäpuuhaa perheille idyllisessä ympäristössä, tarjolla kevyt lounas.

PERHEIDEN PIKNIKPÄIVÄT

Yhdessäoloa ja puuhaa lapsiperheille. Grilli kuumana omille eväille, seurakunta tarjoaa kahvit, mehut ja keksit. Mahdollisuus uida ja sauna.

- Ke 11.6. ja 6.8. klo 13–19 Kiikalassa Lammenjärven leirikeskuksessa, Hyypäräntie 330.
- Ke 18.6. ja 13.8. klo 13–19 Kosken Liparimajalla, Liparintie 95.

PERHE- JA PÄIVÄKERHOT, PYHÄKOULUT JA MARIAT-KERHO

Toiminta jatkuu jälleen elokuussa.

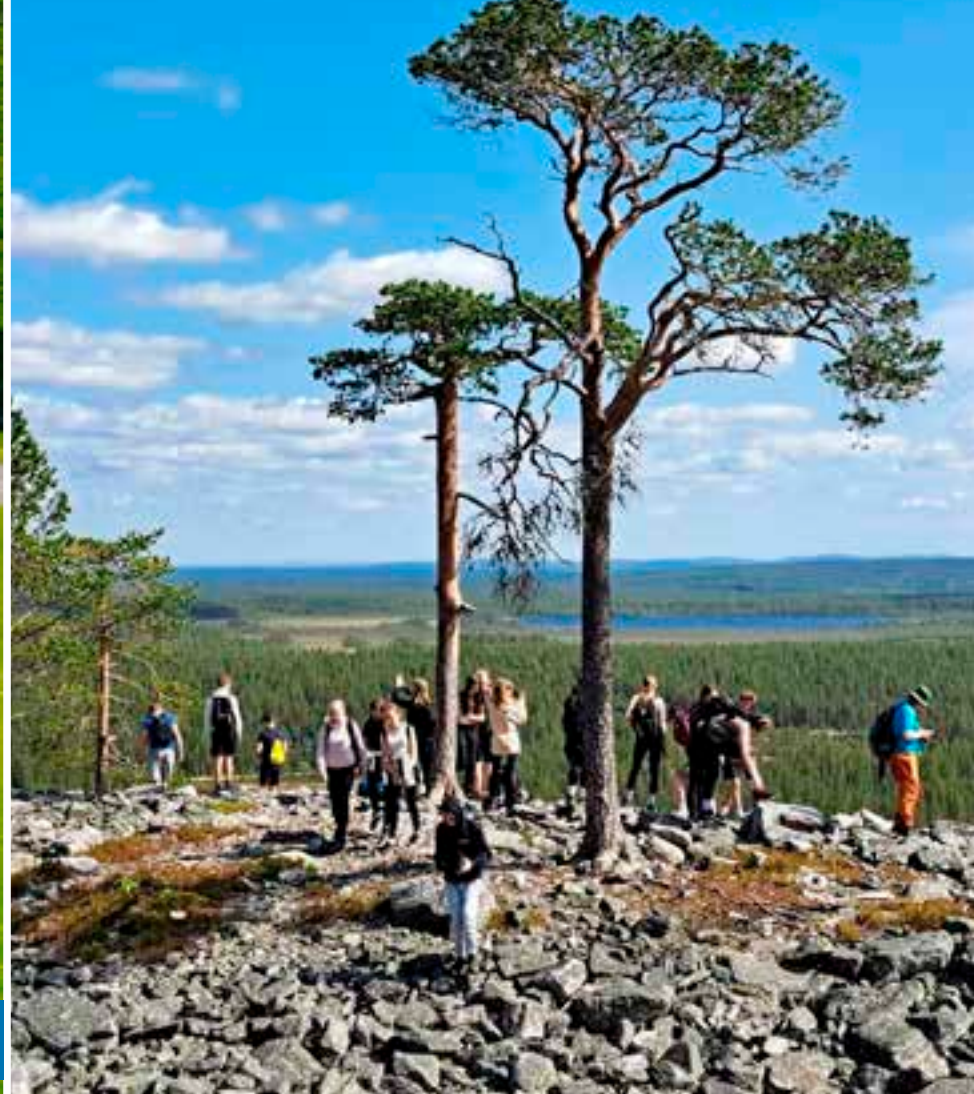
SUURI LEIKKI -KERHO

Kerho kokoontuu 26.8. lähtien tiistai-iltaisin klo 17.30–19.30 Salon seurakuntatalossa. Vinkki vanhemmille: Onko haaveissasi oman harrastuksen aloittaminen tai ihan vain omaa

aikaa yhtenä iltana viikossa? Ilmoita lapsesi Suuri Leikki -kerhoon ja ajoita oma menosi samaan aikaan. Kerhossa sukelletaan aluksi Godly Play -menetelmän kautta ikaikaisten kertomusten maailmaan. Kertomuksen äärellä myös ihmetellään elämän isoja kysymyksiä - ihmettelyyn saa jokainen lapsi osallistua omalla tavallaan ja jokainen ajatus ja tapa on yhtä oikea ja arvokas! Sen jälkeen kerho jatkuu luovan toiminnan ja leikin parissa. Päätteeksi vietetään iltapalajuhlat. Ilmoittautumiset viim. 15.8. seurakunnan nettisivujen kautta.

SYKSYN PERHELEIRIT NAARILAN LEIRIKESKUKSESSA

- 6.–7.9. alle kouluikäiset lapset perheineen
- 11.–12.10. isovanhempien ja lastenlasten leiri
- 22.–23.11. kouluikäiset lapset perheineen

- Lisätietoja ja ilmoittautumiset leireille noin kuukautta ennen leirin ajankohtaa.

KOULULAISILLE

www.saloneurakunta.fi/koululaisille

JUHLAOHJELMAA

4.–6.7. ohjelmaa kouluikäisille herättäjäjuhlilla, katso www.herattajajuhlat.fi

MUSALEIRILLÄ TILAA

Musaleireillä Naarilan leirikeskuksessa musisoidaan ukuleleillä, chime-kelloilla ja rytmisoitimilla, ja lauletaan kuorona. Isompien leirillä mahdollisuus myös bändisoittoon. Lisäksi uidaan, saunotaan, pelaillaan ja vietetään mukavaa leirielämää. Osallistujien ei tarvitse osata soittaa mitään instrumenttia. Leirillä ohjaajina

Salon seurakunnan muusikoita sekä isosia. Leirin hinta 40 €.

* 13–18-vuotiaiden leirillä 8.–10.8. on vielä tilaa! Ilmoittautuminen netissä.

KOULUUN LÄHTEVIEN SIUNAAMINEN

Tulevia ekaluokkalaisia siunataan elokuussa koulutiellet kotikirkkoissa. Seuraa nettisivuja sekä viikkoilmoituksia lehdissä!

NUORILLE

www.saloneurakunta.fi/nuorille

JUHLAOHJELMAA

4.–6.7. ohjelmaa nuorille herättäjäjuhlilla, katso www.herattajajuhlat.fi

Konsertteja ja musiikkitilaisuuksia

SEURAKUNNAN MUSIIKKITYÖ

Philia Ensemble pe 6.6. Uskelan kirkossa.

SEURAKUNNAN MUSIIKKITYÖ

Trio Usva pe 25.7. Perniön kirkossa.

KESÄKONSERTTISARJA KIRKOISSA

Katso sivu 16.

HEIJASTUKSIA KESÄILLASSA

Pe 6.6. klo 18
Uskelan kirkko
Philia Ensemble eli Linnea Penttilä ja Sointu Pitkänen, sopraano, Emma Suszko, mezzosopraano, Arttu Hartikainen, tenori, Juha-ni Vesikkala, baritoni, Sampsa Heiniö, basso, ja Matti Pohjoisaho, piano ja urut. Vapaa pääsy, ohjelmamaksu.

LASTEN LAULUKAUPUNKI

Uusien lastenlaulujen sävellyskilpailun finaalikonsertti
La 7.6. klo 17
Salon seurakuntatalo
Lippumyynti.

KANTTORIN KOTIMUSIIKKIA

Ti 17.6. klo 19
Marttilan kirkko
Haapalaisen huushollissa soivia klasareita. Tuomas soittaa kontrabassosooloja, Aija laulaa ja viulisti-pianisti Aleksandra Serebrjakova soittaa pianoa. Vapaa pääsy, ohjelmamaksu.

SYDÄNKESÄN SÄVELIÄ

Su 29.6. klo 15
Kiskon kirkko
Sibeliuksesta Sinatraan; lauluyhtye Virtuoso eli Roope Pelo, Riku Pelo ja Juhana Suninen, lisäksi Katja Karisukki, laulu, ja Malla Pelo, säestys. Lippuvaraukset: 050 586 9811. Järj. Kiskoseura.
* Kahvila avoinna ennen ja jälkeen konsertin srk-talossa, tuotto lähetystyölle.

ELÄMÄ PIIRTYY PIENTAREELLE

Pe 4.7. klo 20
Salohalli
Jaakko Löytyn 70-vuotisjuhlakonsertti, mukana myös kitaristi Sami Asp, selloduo Varonen ja lauluyhtye Toisinto. Liput ennakoon www.herattaja.fi tai juhlista juhlatorin kirjakaupasta sekä ovelta.

HENGELLISEN MUSIIKIN KONSERTTI

Pe 4.7. klo 21.30
Yliskylän kirkko
Pekka Laakso, laulu ja harmonikka. Vapaa pääsy, ohjelmamaksu.

SOI, VIRTENI, KIITOSTA HERRAN!

La 5.7. klo 20
Uskelan kirkko
Herättäjä-Yhdistyksen valtakunnallisen kuoron 50-vuotisjuhlakonsertti. Joht. Petra Perttula ja Miina Meurman. Vapaa pääsy, ohjelmamaksu.

VOIKO SEN SANOJA TOISINKIN?

La 5.7. klo 21
Halikon kirkko
Salon seurakunnan kanttorit ystävineen matkaavat ajassa lähes kuusikymmentä vuotta taaksepäin Suomi-gospelin ensimmäisen aallon laineille tyylikkäästi päivitettyin sovituksin. Vapaa pääsy, ohjelmamaksu.

AHOLANSAARI SINFONIETTA

La 5.7. klo 21.30
Salon seurakuntatalo
Pääosin musiikin nuorista ammattilaisista ja opiskelijoista koostuva orkesteri konsertoi vuosittain ainakin herättäjäjuhilla. Konsertissa kuullaan kesäiltan sopivaa musiikkia ja sovituksia Siionin virsistä. Kapellimestarina Jyri Nissilä. Vapaa pääsy, ohjelmamaksu.

ROMANTIikkaa ja mietiskelyä

La 12.7. klo 18
Angelniemen kirkko
Kemiönsaaren musiikkijuhlien konsertissa esiintyvät viulistit Sonja ja Katinka Korkeala, alttoviulistit Harialf Schlichtig ja Roland Glassl, sellisti Riitta Pesola. Lippumyynti.

TRIO USVA

Pe 25.7. klo 18
Perniön kirkko
Kaisa Kaartinen, Aino Parikka ja Rufus Långbacka
Vapaa pääsy, ohjelmamaksu.

MUSIIKKIA KESKIAJALTA BAROKKIIN

La 26.7. klo 18
Muurlan kirkko
Muurlan opistolla järjestettävän vanhan musiikin kurssin päätöskonsertti. Esiintymässä kurssin keskiaikayhtye, renessanssiorkesteri, barokkiorkesteri, kuoro ja pienyhtyeitä. Vapaa pääsy.

KUTSU MATKALLE

Ma 18.8. klo 18
Marttilan kirkko
Aija Haapalainen, laulu, ja Kaisu Korhonen, piano. Vapaaehtoinen käsi ohjelmamaksu. Konsertin jälkeen srk-talossa muisteloita 40 vuotta sitten käyttöön vihityn srk-talon rakentamisesta ja iltateetä.

Lauletaan yhdessä

KESÄLAULUJA PELLONPÄÄSSÄ

To 24.7. klo 17 Pellonpään kotiseutumuseolla, Vähähiidentie 176. Perttelin kotiseutuyhdistyksen kahvit.

LAULUILLAT KOSKELLA JA MARTTILASSA

Ke 4.6., 18.6., 6.8. ja 20.8. klo 18 Kosken kapelissa sekä ke 2.7., 13.8. ja 27.8. klo 18 Marttilan seurakuntatalossa. Kahvitarjoilu lähetysten hyväksi.

SIIONIN KANTELEN LAULUILTA

Ma 9.6. klo 18 rukoushuoneella, Härkätie 418. Kuljetus halukkaille Marttilan kirkolta klo 17.30.

VEISUUPYSÄKIT JA KESÄVEISUUT

Ma 2.6.–11.8. klo 18 Salon kirkon pihalla, saateella srk-talossa.

- Veisuupysäkit kesäkuussa – Siionin virsiä kansanveisuutyylillä kanttorin johdolla.
- Kesäveisuut heinä-elokuussa – virsiä ja muita hengellisiä yhteislauluja kanttorin johdolla.

YHTEISLAULU- JA SAUNAILLAT JUVANKOSKELLA

To 17.7. ja 14.8. klo 18 Perttelissä Juvankosken kesäkodissa, Juvankoskentie 212.

YHTEISLAULUJEN ILLAT KISKOSSA

Ke 9.7. ja 13.8. klo 18 Kiskon seurakuntatalolla.

SEURAKUNNAN VIESTINTÄ

Perttelin Juvankoskella yhteislaulu- ja saunaillat 17.7. ja 14.8.

Leiripäiviä

DIAKONIAN LEIRIPÄIVÄ to 14.8. klo 10–16 Naarilan leirikeskuksessa. Yhdessäoloa ulkona ja sisällä, rastipolku, hyvää ruokaa, saunomista ja uimista, yhteislaulua ja hartaus. Kyytiä ja ruokailua varten ilmoittautuminen 21.7.–7.8. diakoniatoimistoon ma-to klo 10–12, p. 044 774 5216 tai sähköpostilla diakonia-toimisto.salo@evl.fi. Muistathan ilmoittaa myös ruokarajoitteesi. Leiripäivän hinta 10 € maksetaan leirillä.

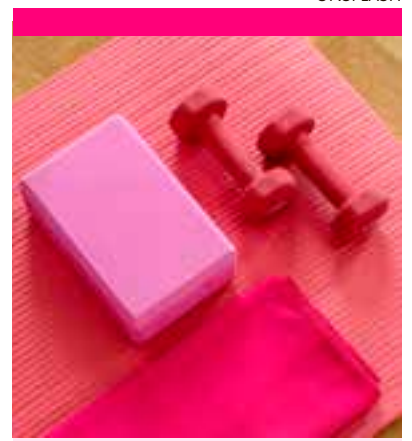
ERITYISTEN LEIRIPÄIVÄ ke 20.8. ja to 21.8. klo 10–14 Naarilan leirikeskuksessa. Yhdessäoloa sisällä ja ulkona, hyvää ruokaa, saunomista ja uimista. Kulku omin kyydein tai yksiköistä yhteiskyydillä. Hinta 10 €/hlö, avustajat ilmaiseksi. Ilmoittautuminen 11.8. mennessä tekstiviestitse tai sähköpostilla Kaijalle, p. 044 774 5364, kaija.virtanen@evl.fi.

HYVÄN MIELEN LEIRIPÄIVÄ MIELENTERVEYSKUNTOUTUJILLE ti 12.8. klo 10–16 Naarilan leirikeskuksessa. Yhdessäoloa, saunomista, uimista ja hyvää ruokaa. Hinta 10 € sisältää yhteiskuljetuksen Halikon tai Salon seurakuntatalolta Naarilaan. Ilmoittautuminen 3.8. mennessä diakoniatoimistoon ma-to klo 10–12, puh. 044 774 5216 tai sähköpostitse diakoniatoimisto.salo@evl.fi.

KANSAINVÄLINEN LEIRIPÄIVÄ ma 30.6. klo 10–16 Kesä-Angelan leirikeskuksessa. Bussikuljetus Halikon vastaanottokeskuksesta. Tiedustelut ja ilmoittautuminen 16.6. mennessä sähköpostilla: taina.lindholm@evl.fi.

KIIKALAN JA SUOMUSJÄRVEN ALUEEN SEURAKUNTAVÄEN LEIRIPÄIVÄ pe 22.8. klo 12 Kiikalan Lammenjärvellä. Yhteistä ohjelmaa, ruokailu ja kahvit. Mahdollisuus saunaan ja uida. Tarkemmat tiedot kesän aikana.

LIIKUNTA-ALFA ALKAA SYKSYLLÄ

Liikunta-alfa on kristinuskon perusasioiden kurssi, jossa virkistäydytään liikkumalla sekä keskustellaan Raamatusta ja hengellisistä asioista. Kurssiin sisältyy 10 kokoontumiskertaa 4.9.–20.11. torstaisin klo 17.30–20.30 Halikon seurakuntatalossa, Vaskiontie 31 (ei 9.10. ja 16.10.). Lisäksi vietetään viikonloppu 27.–28.9. Kesä-Angelassa. Liikuntaosiossa on kevyttä liikuntaa: jumppaa, kävelyä, gospeltanssia. Liikunnan jälkeen tarjolla yhteinen ateria, musiikkia, alustus ja ryhmäkeskustelut. Ruokailusta kerätään pieni maksu ja viikonlopusta leirimaksu, muuten kurssi on ilmainen. Ilmoittautumiset: mari.vihinen@evl.fi, p. 044 204 9566, tai erkki.kiiski@evl.fi, p. 044 774 5251.

NAISTEN YÖ

”Levon lähteillä” 13.–14.9. Naarilan leirikeskuksessa. Naisten yö alkaa la klo 13 ja päättyy su klo 13. Mukana ovat diakoniatyöntekijät Anne Kössi ja Sanna Saramo sekä vierailijana fysioterapeutti, perinnesaunottaja Elina Nurminen. Ilmoittautuminen alkaa ma 2.6. seurakunnan nettisivuilla www.salonseurakunta.fi/tapahtumat.

SYNTYMÄPÄIVÄJUHLIA TULOSSA

Halikon alueella yhteissyntymäpäiväjuhla 70- ja 75-vuotiaille su 31.8. ja 80-, 85-, 90- ja sitä vanhemmille juhla su 14.9. Juhlat alkavat messulla klo 10 Halikon kirkossa ja jatkuvat seurakuntatalossa. Tulevissa juhlissa tarkemmin tietoa viimeistään loppukesästä viikkoilmoituksissa ja seurakunnan nettisivuilla.

YHTEISKRISTILLINEN TORITAPAHTUMA

La 14.6. klo 10.30 Salon torilla. Puhujana Mika Tuovinen Mission Europe -järjestöstä. Mukana Eero Ketola, Erkki Kiiski, Veijo Heikkilä ja Annukka Suonpää. Musiikissa Jippii-kuoro ja orkesteri. Tilaisuuden järj. Salon seurakunta, Helluntai-, Vapaa-, Adventti- ja Raamattu puhuu -seurakunta sekä Pelastusarmeijan Salon osasto.

Muuta toimintaa

- Naisten ilta ma 2.6. klo 18 Perttelin srk-talossa.
- Hautausmaapäivä to 5.6. klo 8–12 Marttilassa. Mukana kukkakauppias ja istutus-apua saatavilla. Kirkossa kahvila ja hartaus klo 11.
- Kinkerit Koskella to 5.6. klo 17 Kaskisilla, Hongistontie 255 A.
- Näyttelyn avajaiset pe 6.6. klo 17.30 Salon srk-talon Galleriasalissa. Taiteilijat Satu Pasio ja Sari Reiman tavattavissa. Valokuva- ja sanataiteellinen teoskokonaisuus ”Kertomuksia hiljaisista huoneista”.
- Pihaseurat Rekijoella su 1.6., 29.6., 27.7. ja 24.8. klo 14 juhlateltassa Koivusilla, Reväntie 181.

- Lähetyksen kesäkahvio to 12.6. klo 16–17.30 Salon srk-talossa. Vieraana Mari Nummela, jonka Awajin seurakunta Japanista on kutsunut yhdessä puolisonsa Danielin kanssa työskentelemään pappis-pulasta kärsivässä seurakunnassa.
- Lohisoppaa Etiopian lasten hyväksi Kosken Kohaus -lauantaina 26.7. klo 11–14 Kosken srk-talossa:
- Laurin markkinat: Perniön srk-talossa tapahtuu la 2.8. klo 10–14. Kahvila, myyjäiset, arpajaiset, kirjakirppis. Hernekeittoruokailu klo 11 alkaen, myös omaan astiaan mukaan.
- Sotaorpojen muisteluilta ti 19.8. klo 18 Perniön srk-talossa. Omia ja lähiomaisten

- tarinoita, keskustelua ja yhteislaulua iltateen lomassa. Järj. Kaik naise föli -ryhmä.
- Kesäseurat la 23.8. klo 15 Raunioiden mökillä, Vilikkalantie 348–5. Mukana Kallion seurakunnan kiinankielisestä työstä vastaava pastori Paulos Huang. Kahvitarjoilu, kolehti Lähetysyhdistys Kylväjän työlle.
- Raamattu- ja rukouspiiri to klo 18 Halikon srk-talossa.
- Raamattu- ja rukouspiiri Kuusjoen srk-talossa jatkuu 18.6. asti ke klo 18.
- Rekijoen rukouspiiri parittomilla viikoilla ti klo 19 Koivusilla, Reväntie 181.
- Valopilkkuilt parittomilla viikoilla ti klo 18 Toijan kerhotilassa, Kuusitie 8. Sanaa ja sumppia.

Hiljaisuuden viljelyä

- Hiljaisuuden polku la 6.9. Teijon kansallispuistossa. Kokoontuminen klo 13 Teijon luontotalolla, Matildanjärventie 84. Kuljetaan Matildanjärven ympäri 5,5 km, kesto noin 4 tuntia. Mukana Liisi Kärkkäinen.
- Retriitti 19.–21.9. Naarilan leirikeskuksessa
- Hiljaisuuden päivä vaeltaen metsässä su 5.10. Kiskossa.

KAIJA VIRTANEN

Terveiset Kreikasta!

MARJA ROIKO

Tiina ja Karri Koistinen muuttivat Kreikkaan keväällä 2023. He ovat mukana Kylväjän diasporatyössä eli pakolaistyössä persiankielisten parissa. Tiina on koulutukseltaan fysioterapeutti ja tanssinopettaja, Karri psykiatria suuntautunut sairaanhoitaja. Perheeseen kuuluvat lapset **Mauno** ja **Hilma**.

Koististen työn tavoitteena on vahvistaa kirkkoa persiankielisten parissa yhdessä Kylväjän kansainvälisten

kumppanien kanssa. Tiina vastaa pakolaisille suunnatun traumatyön somaattisesta puolesta ja on mukana työpajoissa ohjaamassa kehollisia harjoitteita. Lisäksi hän valmistelee erilaisia tapahtumia. Tällä hetkellä Karrin päätehtävä on huolehtia lapsista ja kodin arjesta. Tämän ohella Karri hoitaa diasporatyön viestinnällisiä tehtäviä.

Seuraavassa Tiina jakaa ajatuksia ja kokemuksia lähetystyön arjesta ja merkityksestä Kreikassa.

Tavallinen arki Ateenassa

Perheemme arki Ateenassa on tavallista lapsiperheen elämää. Aamuisin heräilemme seitsemän aikaan, ja siitä alkavat päivän askareet. Karri ja Hilma vievät Maunon kouluun, ja minä suuntaan omiin töihini. Työpäiväni vaihtelevat toimistolla ja etätöissä, ja välillä työ vie minut erilaisiin

paikkoihin muun muassa pakolaisleirien lähistölle.

Pyrimme siihen, että illat ovat perheen yhteistä aikaa, jolloin pelaamme lautapelejä tai käymme harrastuksissa. Lapsilla on viikoittain yleisurheilutreenit ja itse käyn tanssitunneilla. Karri harrastaa juoksua. Viikonloppuisin teemme pieniä reissuja, esimerkiksi käymme rannalla, lähivuorilla kävelemässä tai tapaamme ystäviä. Välillä tulee työtehtäviä iltoihin ja viikonloppuihin, mutta minulle on ollut tärkeää oppia rajamaan työtä, etten kuormittuisi liikaa ja perheelle jäisi aikaa.

Mauno käy kansainvälistä koulua, jossa opetuskieli on englanti. Koulupäivät sisältävät myös kreikan kielen opetusta. Koulupäivä alkaa yhdeksältä ja päättyy puoli neljältä, mikä on pidempi kuin suomalaisilla lapsilla. Mauno aloitti koulunsa viisivuotiaana, ja oppiminen tapahtuu leikin kautta. Koulukaverit tulevat ympäri maailmaa, mikä tekee koulusta hyvin kansainvälisen.

Työtä pakolaisten parissa

Minulta usein kysytään, mitä diasporatyö on. Se on lähetystyötä niiden parissa, jotka ovat joutuneet muuttamaan pois kotoaan ja kotiseudultaan. He asuvat siis diasporassa eli hajallaan, kansat hajallaan. Krei-

kassa Kylväjän läheteistä osa työskentelee persiankielisten ihmisten parissa ja osa urdun- ja hindinkielisten parissa. Työ sisältää konkreettista apua, hengellistä tukea ja evankeliumin jakamista. Erityisesti pakolaisleirien lähistöllä tapaamme ihmisiä, ja annamme heille traumahoidon ensiapua. Persiankielisten kristittyjen koulutus on myös tärkeä osa työtämme.

Minulle tällä hetkellä eniten iloa tuottaa se, kun pääsen pakolaisleirien lähistölle tapaamaan ihmisiä. Meillä on pieni tiimi, jonka kanssa kuljemme. Ateenassa ei ole pakolaisleirejä, mutta tunnin matkan päässä Malakasassa on yksi leiri ja vähän pidemmällä Ritsonassa toinen. Näihin leireihin eivät pääse ulkopuoliset sisälle, mutta siinä lähistöllä, parkkipaikalla tai puistoalueella voidaan kokoontua ja viettää aikaa yhdessä. Meillä on mukana aina jotain tarjoilua ja lapsille leluja. Usein paikalla on äitejä ja lapsia. Äideille pidetään keskustelutuokioita ja raamattuhetkiä. Raamatun kertomusten kautta voimme lähestyä lempeästi ja jakaa pieniä maistiaisja Jumalasta.

Minua koskettaa, kun käyn pakolaisleireillä ja tapaan samoja lapsia useita kertoja. Lapset alkavat olla niin tuttuja, että tavatessamme he juoksevat halaamaan. Minua koskettaa yhteys mitä koen näiden lasten kanssa, vaikka meillä ei ole yhteistä kieltä. Tärkeää on kehon kieli, hymy ja

TIINA KOISTINEN

Lähetyssyhdistys Kylväjän nimikkolähetit Tiina ja Karri Koistinen asuvat lastensa Maunon ja Hilman kanssa Ateenassa.

EPÄTAVALLISTA ESINEISTÖÄ

WWW.REDDIT.COM

VIMPA

Kaulahuivi, jossa on taskut. Siinä se on, kaikessa yksinkertaisuudessaan kuvattuna: vimppe. Ja vimppe on yleensä muutenkin mahdollisimman yksinkertainen. Mutta mikä se on, ja miksi? Mihin vimppeä voi käyttää? Ja miksi siinä on taskut?

Aloitetaan niistä taskuista: niihin ei ole tarkoitus laittaa mitään. Tai tavallaan on – niihin laitetaan kädet. Kädet voi tietysti yhtä hyvin laittaa housutaskuihin, jollei niille muuta ja parempaa käyttöä keksi. Ihminen, jolla on vimppe, on kuitenkin jo keksinyt niille muuta käyttöä. Hän nimittäin pitelee niillä piispansauvaa. Saattaa hän kyllä pidellä piispanhiippaakin, jossain tapauksessa jotain muutakin esinettä; useimmiten siis kumminkin sitä piispansauvaa. Ja tässä kohdassa tulee se oleellinen juttu.

Ihminen, jolla on piispansauva ja vimppe, ei nimittäin sauvastaan huolimatta ole piispa. Siinä on se juu: aikoinaan, kun kuvallinen viestintä ei ollut yhtä helppoa ja vaivaton-

ta kuin nykyään, seurakunnat eivät tunteneet piispaansa näöltä. Piispansauvan kuitenkin tunsivat näöltä jokainen, yksinkertaisempikin. Jokainen myös tiesi, että se tyyppi, jolla on piispansauva, on piispa. Piispan tuntee sauvasta siinä kuin norsun kärsästä. (Toisin päin ei: piispaa ei tunne kärsästä.) Sauva ei ole pelkkä arvomerkki: se on myös tunto-merkki.

Kuvitellaanpa tilanne: piispa saapuu paikalle, sauva kädessä. Nyt on kuitenkin niin, että sauva kädessään ei piispa voi tehdä kovinkaan paljon, ei varsinkaan sauvaa pitelevällä kädellä. Hän voi näyttää arvokkaalta, mikä on ihan hyvä alku, mutta ei sitten juuri muuta. Vaan onhan ongelmaan ratkaisu: avustaja. Avustaja ottaa sauvan piispalta ja vapauttaa piispan käyttämään piispallisia käsiään kaikkiin liturgisesti hyödyllisiin tarkoituksiin, kuten vaikkapa kirkkokansan siunaamiseen. Aikanaan avustaja antaa sauvan takaisin piispalle.

Ratkaisu tuo kuitenkin mukanaan uuden ongelman. Jos kerran sauvaa

pitelevä henkilö on piispa, mistä tiedetään, että avustaja ei sauvastaan huolimatta ole piispa? Ratkaisu: vimppe. Avustaja ei pitele piispallisia arvomerkkejä paljain käsin, vaan vimppeä käyttäen. Näin kaikki tietävät, kuka on kuka.

Vimppe (Vimba vimba) on myös sarkikalalaji. Kalalla ei tästä huolimatta pidä mennä pitelemään yhtään mitään, ei varsinkaan piispan länäollessa.

PALLA

Ehtoollisen sakramentissa ollaan pyhien asioiden äärellä. Itse asiassa ollaan vielä tavallista arkipyhää pyhempien äärellä. Kirkko uskoo ja julistaa, että ehtoollisessa on kristitylle tarjolla Vapahtajan ruumis ja veri, siis parasta, mitä kirkolla on antaa. Tämän voisi yhtäkkiä arvela tarkoittavan, että sakramenttiin suhtaudutaan kaikin puolin tavallista suuremmalla hartaudella ja kunnioituksella. Näinhän useimmiten tapahtuukin.

Ihmisen – jollainen kristittykin yleensä on – voi kohtuudella edel-

TIINA KOISTINEN

Tiina Koistinen työskentelee pakolaisten parissa. Kuvassa äitejä ja lapsia Ritsonassa.

yhteinen leikkiminen. Tuntuu tärkeältä viettää näiden lasten kanssa aikaa, koska olen kuullut, että heidän kulttuurissaan ei ole tapana, että aikuiset leikkivät lasten kanssa. Tällä tavoin voimme osoittaa, että heillä on ihana lapset, ja ne ovat arvokkaita, ja että aikuisetkin voivat antaa aikaansa ja huomiota leikkimiseen.

Hauska yksityiskohta oli, kun kollegalleni oli pakolaisäiti kertonut, että hänelle oli ollut koskettavaa nähdä, kuinka pyyhimme lastemme nuhaisia neniä kerta toisensa jälkeen. Nenän pyyhkimisasihe oli avannut yhteyden ja keskustelun tämän pakolaisäidin kanssa. Nämä ovat pieniä arkisia asioita, jotka ilahduttavat ja ovat merkityksellisiä.

Pakolaisten kohtaaminen on yksi työmuoto, mutta on valtavasti mui-

takein juttuja. Kymmenen vuoden aikana on muodostunut verkosto, ja pystymme tekemään hyvin monipuolista työtä yhteistyökumppanien kanssa. Niihin liittyy muun muassa traumatyötä. Meillä on tiimi, joka kouluttaa kristittyjä toimijoita traumatyöhön pakolaisten kanssa. Pakolaisille annetaan traumahoidon ensiapua. Minä hoidan käytännön asioita kuten tapahtumien järjestämistä, palkkoihin liittyvien maksujen maksamista, kirjanpitoa jne.

Kiitoksen ja rukouksen aiheita

Yksi kiitoksen aiheemme on, että meidän on hyvä olla täällä. Ateena tuntuu kodilta ja tunnemme olevamme oikeassa paikassa. Työn moninai-

suus on välillä aika raskasta ja tulee kausia, jolloin töitä on paljon. Onneksi on myös kausia, kun töitä on vähemmän. Toivon, että rukoilette työmme ja pakolaisten puolesta. Perheellemme voi rukoilla terveyttä ja lapsillemme kaikkea hyvää koulunkäyntiin. Lopuksi voin todeta, että lähetystyö ei ole pikamatka, vaan maraton.

Tiinan ja Karrin työtä voi tukea:

- www.kylvaja.fi/yhteystiedot/koistiset/
  - MobilePay: 18437, viesti: Koistiset, Salo
  - Lähetysyhdistys Kylväjä: FI57 4405 0010 0212 96, viite: 702881049521892
- Rahankeräyslupa: RA/2021/1495

SHOP.CATHOLICSUPPLY.COM

lyttää ymmärtävän kunnioittavasta suhtautumisesta jotakin. Samaa asiallisen käyttäytymisen vaatimusta ei kuitenkaan voi ulottaa muihin eliölajeihin. Esimerkiksi kärpänen ei "näe" kalkin sisällössä sakramentin pyhyyttä, vaan pelkästään houkuttelevan makeaa nestettä. Sitä tavoitellessaan kärpänen voi kohdata ns. ahneen lopun. Ja vielä kärpästäkin vähemmän pyhyydestä ymmärtää vaikkapa sisäkatosta irtoava rappauksen tai maalin kappale. Ainoa niiden tuntema laki on painovoima – sitä pahempi, jos suoraan alla sijaitsee kalkintäysi viiniä.

Missä ongelma, siellä ratkaisu. Jotta kristikansa ei tahtomattaan joutuisi ehtoollisyhteyteen hyönteisten tai rappauksen kappaleiden kanssa, kalkin päälle laitetaan palla. Se on neliskanttinen, litteä, kangaspeitteinen ja (perinteisesti) tärkätty valkoinen levy, jolla kalkki voidaan peittää. Kuka vielä väittää, että kirkollista esineistöä ja sen käyttötarkoituksia on vaikea ymmärtää?

Mitä voimme oppia tästä? Vaikka pa tämän: kristitty, älä ole kärpänen!

En tarkoita pelkästään, että olisit porisemättä ja lentelemättä ympäriinsä. Sinä, ihminen, ymmärrät, mistä sakramentissa on kysymys. Muista kuitenkin myös, että sinä, ihminen, olet

syntinen ja siksi tarvitset sakramentin kantamaa armoa. Kärpänen ei osaa tehdä syntiä. Siksi sen paikka ei ole ehtoollispöydässä. Sinulle siellä on paikka.

SEURAKUNTATOIMISTO

Kirkkokatu 6, 3. krs puh. 02 774 5206
avoinna ma-to klo 9–13, pe suljettu
salonseurakunta@evl.fi

Kirkollisten toimitusten (kaste, vihkiminen, hautaus) ja tilojen varaaminen

VIRKATODISTUKSET JA SUKUSELVITYKSET

Porin aluekeskusrekisteri
arkisin klo 9–15
puh. 044 730 9605
porinaluekeskusrekisteri@evl.fi

Salon toimipiste: Vaskiontie 31, Halikko

HAUTA-ASIAT JA TALOUSTOIMISTO

Kirkkokatu 6, 3. krs
ma-to klo 9–13
puh. 02 774 5200
hauta-asiat 02 774 5209
(hautapaikat, hautojen hoito)

DIAKONIA

Yhteydenotot diakoniatyöhön:

ma-to klo 10–12
puh. 044 774 5216
diakoniatuimisto.salo@evl.fi
Yhteydenottopyynnön voi jättää myös teksti- tai WhatsApp-viestillä, vastaajaan tai sähköpostiin.

PERHEASIAIN NEUVOTTELUKESKUS

Salon seurakuntatalo, 2. krs
käynti Torikatu 6 (sisäpiha)
Ajanvaraus ti ja to klo 12–13
puh. 044 774 5217
perheneuvonta.salo@evl.fi

VAPAAEHTOISTYÖ

Koordinaattorina diakoni Sanna Saramo
puh. 044 774 5296
vapaaehtoistyö.fi/salo

TIEDOTUS JA VIESTINTÄ

tiedotus.salo@evl.fi

Seurakunnan toiminnasta ilmoitetaan:

- Viikkoilmoituksissa Salon Seudun Sanomissa, Auranmaan Viikkolehdessä, Salonjokilaaksossa ja Perniönseudun Lehdessä
- www.salonseurakunta.fi

SEURAKUNTA SOMESSA

Seurakunta^{SANOMAT}

**2/2025
Julkaisija**
Salon seurakunta
www.salon-seurakunta.fi

**Toimitus
Päätoimittaja**
Kirkkoherra
Timo Hukka
p. 0400 784 322
timo.hukka@evl.fi

Toimitussihteeri
Marja Roiko
p. 044 774 5305
marja.roiko@evl.fi

Sivunvalmistus
Salon Seudun
Sanomat Oy
Ari Hakulinen

Jakelu
Varsinais-Suomen
Tietojakelu Oy ja
Posti Oy

Paino
Salon Lehtitehdas,
Salo 2025

Painos
26 552 kpl

Kesäkonsertit kirkkoissa

Salon seurakunnan perinteinen koko kesän konserttisarja kiertää eri kirkkoissa sunnuntai-iltaisin. Konsertit alkavat klo 20 ja niihin on vapaa pääsy. Ohjelman hinta on 10 €. Koko kesän konserttipassi maksaa 60 € ja sillä saa ohjelman kaikkiin konsertteihin. Eniten leimoja passiin kerännyt palkitaan viimeisessä konsertissa. Illat päättyvät teetetkeen taiteilijoiden kanssa kirkon pihalla tai sateella kirkossa. Tiedot konserteista: www.salonseurakunta.fi/musiikki/kesakonserttisarja

1.6. PERNIÖN KIRKKO

Lyhyestä virsi kaunis

Barokkiyhtye Baccano yhdistää konsertissaan Bachin soolosarjat ja sonaatit. Yhtyeessä soittavat Hanna Haapamäki, nokkahuilu, Jussi Seppänen, sello, ja Eero Palviainen, luuttu.

8.6. SUOMUSJÄRVEN KIRKKO

Aarre Merikannon unohdetut sävelet

Duo CoHu esittää Merikannon unohdettuja viulu-pianoteoksia ja kertoo säveltäjämestarin elämästä ja tuotannosta. Duossa soittavat Sylvia Hurttia, viulu, ja Anni Collan, piano.

15.6. YLISKYLÄN KIRKKO

Klassinen serenadi

Jousitrio GLO esittää klassismin ja varhaisromantiikan ajan musiikkia aikansa kuuluisimmilta säveltäjiltä. Triossa soittavat Hanne Lund, viulu, Ilana Gothoni, alttoviulu, ja Laura Olli, sello.

22.6. SÄRKISALON KIRKKO

Prinsessa Anna Amalian hovissa

Anna-Kaisa Pippuri, oboe, ja Katri Vanhamäki, urut, esittävät musiikkia Preussin prinsessa Anna Amalialta (1723-1789) sekä hänen hovissaan vaikuttaneilta tai hänen musiikkikirjastoon sa liittyviltä säveltäjiltä.

29.6. SALON KIRKKO

Lämpöä ja lempyyttä

Anna Saastamoinen, alttoviulu, ja lina Peltomäki, piano, esittävät musiikkia Schubertilta, Bruchilta ja Sittiltä.

6.7. MARTTILAN KIRKKO

Syntykö Jumala yhä

Salon seurakunnan kanttorit Maria Sirén, sopraano, ja Kaisa Suutela-Kuisma, urut ja piano, esittävät musiikkia Merikannolta, Haapasalolta ja Kostiaiselta sekä romantiikan ajan urkumusiikkia.

13.7. MUURLAN KIRKKO

Corazon al Sur

Marianne Maans, laulu ja viulu, Henrik Sandås, bandoneon, ja Marko Mäki, kontrabasso, tarjoavat konsertissaan kuolemattomia tangoklassikoita, tango nuevoja ja soolonumeroita.

20.7. ANGELNIEMEN KIRKKO

Lintujen ja ihmisten kielillä

Konsertissa kohtaavat eri säveltäjien ajatukset linnuista, ihmiskohtaloista ja taivasperspektiivistä renessansista täysbarokkiin. Esiintyjinä ovat Annelina Rif, sopraano ja nokkahuilu, ja Tuomas Kourula, luuttu.

27.7. USKELAN KIRKKO

Romantiikan pauhua

Aleksanteri Wallius, urut, esittää romantiikan ajan mestareiden urkusävellyksiä ja sovituksia sekä Olli Saaren vuonna 2024 säveltämän Kalevala-aiheisen teoksen Sammon taonta.

3.8. KISKON KIRKKO

Tuulahdus Wienistä

Sanna Matinniemi, sopraano, ja Jenna Ristilä, piano, esittävät rakastetuimpia operetti- ja ooppera-aarioita, saksalaista liedä ja hengellistä musiikkia.

10.8. HALIKON KIRKKO

Forellilampi

Kamarimusiikin kokonaisuuden esittävät Ossi Tanner, piano, Maria Puusaari, viulu, Arttu Nummela, alttoviulu, Antto Tunkkari, sello, ja Vilhelm Karlsson, kontrabasso.

17.8. KIIKALAN KIRKKO

Vihreän tammen varjoissa

Gambayhtye Eloisa Consort esittää moniäänistä ja soinnikasta renessanssimusiikkia. Yhtyeessä soittavat Johanna Kilpijärvi, diskanttigamba, Anthony Marini, tenorigamba, Pieta Mattila, tenorigamba, ja Anna Pulakka, bassogamba.

24.8. PERTTELIN KIRKKO

Sanoista sointiin

Heidi Peltoniemen, viola da gamba ja runot, konserttiohjelmassa on 1600- ja 1700-lukujen soologambaohjelmisto.

31.8. USKELAN KIRKKO

Tunnelmamusiikkia kesäiltaan

Konsertissa esiintyvät Kreetta-Maria Kentala, viulu, ja Timo Alakotila, harmoni ja piano.

Annelina Rif ja Tuomas Kourula 20.7. Angelniemen kirkossa.

Marianne Maans, Henrik Sandås ja Marko Mäki 13.7. Muurlan kirkossa.

Barokkiyhtye Baccano 1.6. Perniön kirkossa.

Heidi Peltoniemi 24.8. Perttelin kirkossa.

Gambayhtye Eloisa Consort 17.8. Kiijalan kirkossa.

Aleksanteri Wallius 27.7. Uskelan kirkossa.

Ossi Tanner, Maria Puusaari, Arttu Nummela, Antto Tunkkari ja Vilhelm Karlsson 10.8. Halikon kirkossa.

Jousitrio GLO 15.6. Yliskylän kirkossa.